

České e-knihy pro knihovny

Jiří Pavlík, Jana Matějková
Univerzita Karlova v Praze

pavlik@cuni.cz, jana.matejkova@ff.cuni.cz

INFORUM 2013: 19. ročník konference o profesionálních
informačních zdrojích
Praha, 21. - 22. 5. 2013

Abstrakt

V minulém roce se podařilo rozběhnout první nákupy českých e-knih v knihovnách. V přednášce bude představeny nabídka českých e-knih a poslední aktuality z vývoje nabídky českých e-knih pro knihovny včetně využití platformy ebrary pro zpřístupnění českých e-knih i e-časopisů v knihovnách.

Abstract in English

In 2012 there was the first purchases of Czech e-books in libraries. In the lecture there will be presented the Czech ebooks market and current status of Czech ebooks titles for libraries including ebrary platform usage for Czech e-books and e-journals lending in libraries.

Na konferenci Inforum v květnu 2011 jsme prezentovali portfolio e-knih na Univerzitě Karlově v Praze, přístup k e-knihám kdykoli, odkudkoli s ověřením identity čtenáře pomocí middleware Shibboleth a federativní autentizace eduID.cz, s možností čtení na jakémkoli zařízení. Prezentovali jsme spolupráci s českými nakladateli a knihovnami k nabídce českých e-knih v knihovnách. V květnu 2012 jsme popali, kam se za rok podařilo pokročit a přidali jsme tipy k akvizici e-knih ze zkušeností v Knihovně Celetná na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letošním roce představíme, jak se nabídka českých e-knih pro knihovny po roce rozšířila, na kterých platformách je možné české e-knihy do knihovny pořídit, a které platformy připravují brzké spuštění. Představíme si také, jak je možné využít platformu ebrary pro zpřístupnění českých e-knih s licencí vyjednanou přímo mezi knihovnou a nakladatelem.

Stávající platformy

Podívejme se nejdříve na platformy, které nyní nabízí české e-knihy pro vypůjčování v knihovnách.

E-knihy do každé knihovny

Na platformě E-knihy do každé knihovny jsou k dispozici e-knihy nakladatelství Academia, Jan Melvil Publishing a Aleš Prager. E-knihy jsou na platformě k dispozici zdarma. Čtení e-knih je možné výhradně na dedikovaných terminálech v knihovně. Dostupnost e-knih je omezena na otevírací dobu knihovny a kapacitu dedikovaných terminálů.

Platformu provozuje Městská knihovna v Praze. Platforma je postavena na repozitářovém systému Kramerius / Fedora a zabezpečení terminálů.

Platformu využívají Městská knihovna v Praze, Knihovna Akademie věd ČR, Knihovna Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze, Moravská zemská knihovna, Národní knihovna ČR, Národní technická knihovna, Jihočeská vědecká knihovna, Moravskoslezská vědecká knihovna a Severočeská vědecká knihovna.

Platform je vhodná pro knihovny s právem povinného výtisku. Budoucí platforma pro zpřístupňování povinných výtisků e-publikací bude pravděpodobně založena na technologii Kramerius / Fedora a terminálovém zabezpečení nebo na obdobné technologii.

Podrobnosti k platformě jsou uvedeny na adrese: <http://www.mlp.cz/cz/projekty/on-line-projekty/e-knihy-do-kazde-knihovny/>. Kontaktní osobou je [Vojtěch Vojtíšek](#).

eReading.cz

Na platformě eReading.cz jsou k dispozici e-knihy nakladatelství Triton, SLON, Práh a Management Press. E-knihy jsou nakupovány v rámci společných nákupů knihoven za cenu vyjednávanou s nakladateli. Jednání zprostředkovává eReading, provozovatel platformy, a za knihovny jednání organizuje Jana Matějková z Knihovny Celetná Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Licence na zpřístupnění e-knih v knihovně se nakupují na 5 let. E-knihy jsou zabezpečeny sociálním DRM a čtenářům knihoven nabízeny ke stažení ve formátech ePub, mobi a PDF. E-knihy je možné číst na všech běžně dostupných čtečkách, tabletech, smartphonech, notebocích a stolních počítačích. Čtenáři mají doživotní licenci ke čtení e-knih. E-knihy jsou pro čtenáře knihovny dostupné bez omezení, 24/7.

Platformu provozuje eReading.cz, který provozuje také internetové knihkupectví s e-knihami a e-časopisy. Přihlašování čtenářů je založeno na technologii Shibboleth. Přihlašování mají k dispozici všechny knihovny a akademické organizace registrované v České akademické federaci identit eduID.cz. Možná je také lokální správa uživatelů. Účty čtenářů knihoven jsou spárované s osobními účty pro nákupy v internetovém knihkupectví. Čtenáři na jedno přihlášení vidí jak e-knihy nakoupené knihovnou tak osobní nákupy v internetovém knihkupectví. Pro knihovnu jsou v admin přístupu k dispozici statistiky počtu čtenářů, kteří si e-knihy stáhli.

Platformu využívají knihovny Univerzity Karlovy v Praze, knihovny Masarykovy univerzity v Brně, Jihočeská univerzita, Vysoká škola ekonomická, České vysoké učení technické, Západočeská univerzita v Plzni, Univerzita Palackého v Olomouci, Parlamentní knihovna.

Platforma je vhodná pro akademické knihovny a odborné knihovny.

Podrobnosti k platformě jsou uvedeny na adrese: <http://www.ereading.cz/cs/>. Kontaktní osobou je [Martin Lipert](#).

Flexibooks

Na platformě Flexibooks jsou k dispozici e-knihy nakladatelství Fraus, Portál a ACET ČR. Knihovny mohou nakupovat výpůjčky e-knih na 31 dní. E-knihy jsou zabezpečeny vlastním DRM. Čtenáři e-knihy mohou číst ve čtečce pro iPad a pro Windows. Čtečky pro iPhone a pro Android se připravují. Vypůjčování e-knih je omezeno na otevírací dobu knihovny.

Platformu provozuje nakladatelství Fraus, který provozuje také internetové knihkupectví s e-knihami. Čtenáři používají lokální účty a výpůjčky aktivují pomocí kuponu doručeného e-mailem. Odpovědný pracovník knihovny má k dispozici přehled výpůjček a měsíčně je prováděno

vyúčtování. Vypůjčování provádí oprávnění pracovníci knihovny zasláním objednávky e-mailem. Účty čtenářů knihoven jsou zároveň osobními účty pro nákupy v internetovém knihkupectví. Čtenáři na jedno přihlášení vidí jak e-knihy vypůjčené v knihovně tak osobní nákupy a výpůjčky v internetovém knihkupectví.

Platforma je testována v Knihovně Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze a v Městské knihovně v Praze.

Platforma je vhodná pro všechny typy knihoven.

Podrobnosti k platformě jsou uvedeny na adrese: <http://www.flexibookstore.cz/> . Kontaktní osobou je [Pavel Vlach](#).

ebrary DASH!

Na platformě ebrary DASH! mohou knihovny vypůjčovat e-knihy dodané knihovně nakladateli ve formátu PDF. Pro vypůjčování v ebrary DASH! poskytují knihovnám e-publikace nakladatelství Zlatý řez, Nakladatelství VŠCHT a vydavatelství Hnutí Duha - Sedmá generace. Knihovny nakupují licenci na vypůjčování. Vzorovou licenční smlouvu připravenou Deloitte nabízí Národní technická knihovna. Vzorová smlouva je součástí ekonomické studie České e-knihy v českých knihovnách, studie je volně ke stažení ve formátu PDF v repozitáři NTK:

<http://repozitar.techlib.cz/record/553?ln=cs>. O využití smlouvy informujte [Radku Římanovou](#). E-knihy ve formátu PDF jsou zabezpečeny Adobe DRM. Čtenáři mohou e-knihy číst ve webové on-line čtečce, ve čtečce ebrary pro iOS a Android, ve čtečce Adobe Digital Editions pro OS X a Windows a ve čtečkách s elektronickým inkoustem s podporou PDF a Adobe DRM. Vypůjčování e-knih je dostupné bez omezení na otevírací dobu knihovny, 24/7. Výpůjčky jsou na 14 dní, současně může mít e-knihu vypůjčenou neomezený počet čtenářů.

DASH! je modul platformy ebrary provozované Proquest. Modul knihovnám umožňuje v rámci ebrary platformy vypůjčovat e-publikace ve formátu PDF. Přihlašování čtenářů je založeno na technologii Shibboleth nebo čtenáři mohou používat lokální účty. Při použití lokálních účtů je autentizace prováděna podle IP adresy. Účet si čtenáři mohou také spárovat se svým facebookovým účtem a používat přihlášení přes Facebook. Pro knihovnu jsou v admin přístupu k dispozici statistiky ve standardu COUNTER.

Platforma je používána na Univerzitě Karlově v Praze nebo v Národní technické knihovně.

Platforma je vhodná pro všechny typy knihoven. Pro knihovny využívající předplatné ebrary Academic Complete je platforma zdarma.

Podrobnosti k platformě jsou uvedeny na adrese: <http://www.ebrary.com/corp/dash.jsp> .
Kontakní osobou je [Filip Vojtášek](#).

Připravované platformy, sponzorované nákupy, Open Access a Public Domain e-knihy, vydávání

V přednášce představíme nejzajímavější platformy pro knihovny, které během letošního roku připravují spuštění nabídky českých e-knih: BookJet, eBookEater, ebrary, Kosmas, Publero. Na závěr přednášky představíme stručně také další možnosti, jak české e-knihy nabídnout čtenářům prostřednictvím sponzorovaných nákupů, využití Open Access a Public Domain e-knih nebo vydávání e-knih knihovnou.

Obrázkové přílohy

eReading.cz

The screenshot shows the eReading.cz website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'eKnihy', 'eNoviny', 'Jiří Pavlík', 'eStudovna', 'moje eKnihovna', 'kredit: 0.00,- Kč', and 'Odhájit'. Below this is a search bar with the text 'hledaný výraz' and a 'hledat' button. The main content area is titled 'Můj účet' and 'eStudovna'. It features a list of books with their covers and available formats (ePUB, Kindle, PDF) and file sizes. The books listed are:

- Psychiatrie - minimum pro praxi (4. vydání)** by Jiří Raboch. Available in ePUB (894.6kB), Kindle, and PDF (771.7kB).
- Mediální zlo - mýty a realita** by Adam Suchý. Available in ePUB (2.4MB), Kindle, and PDF (1.3MB).
- Jak drahé je zdarma?** by Dan Ariely. Available in ePUB (963.7kB), Kindle, and PDF (1MB).
- Jak drahé je intuíce?** by Dan Ariely. Available in ePUB (1.2MB), Kindle, and PDF (1.4MB).

On the right side, there is a user profile for 'Jiří Pavlík' with a credit of 0.00,- Kč. Below the profile are links for 'Přehled objednávek', 'Moje eKnihovna', 'eStudovna', 'Editace profilu', 'Dobítí kreditu', and 'Uplatnit kupón / voucher'. At the bottom right, there is a green button labeled 'Offline - eČtenářská podpora'.

E-knihy v sekci moje eKnihovna přístupné čtenářům Univerzity Karlovy

Flexibooks

iPad 07:11 61%

Angličtina 8 Way to Win

UNIT 1

PRACTICE

1 Megan and Diane's first day
a What did Megan say? Use:
 bought • found • lived
 moved • went

We ... near Bangor. I ... to a small school there. Then my dad ... a job in London. So we ... a flat here. We ... in July.

b What did Diane tell Megan?

2 They moved, too
a Partner B: look at page 110.
Partner A: ask about Mark, Sandra and Thomas.
Write down the missing information in your exercise book.

	Mark	Sandra	Thomas
Where did ... live before?	?	?	In Liverpool.
When did ...'s family move?	In 1998.	?	Three years ago.
Why did they move?	?	Her dad lost his job.	?
Did ... worry about the new school?	Yes, a lot.	?	Only a little.

A Where did Mark live before?
B In Cardiff. When did Mark's family ... ?

b Complete the text about Mark. Then write about one of the other children.
 Mark lived in Cardiff before. His family moved to London in ...
 They moved because his mum ... He worried ...

3 Megan and her father have moved in
Look at the pictures. What has/hasn't Megan done? What has/hasn't her dad done?
For pictures 4-6 look at the list of irregular verbs.

1 Megan's dad has cooked ... 2 Megan hasn't ...

1 cook 2 not close 3 not open
 4 not put 5 buy 6 hurt

Vypiš všechna města, která se objevila na této straně, a urč, zda-li se nacházejí ve Walesu nebo v Anglii.

11

11

E-kniha Flexibook ve čteče na iPadu

ebrary

The screenshot shows the ebrary website interface. At the top, the browser address bar displays 'site.ebrary.com/lib/cuni/search.action?p00=Sedmá+generace&sortBy=date'. The website header includes 'Univerzita Karlova v Praze' and navigation tabs for 'Info', 'Search', 'QuickView', 'Bookshelf', and 'Admin'. A search bar contains the text 'Sedmá generace'. Below the search bar, there are tabs for 'TITLE RESULTS', 'CHAPTER RESULTS', 'SEARCHES', and 'LIST'. A section titled 'Focus your search using:' offers two radio button options: 'Any of the selected subjects (e.g. Math OR Science)' (selected) and 'All of the selected subjects (e.g. Math AND Science)'. Below this, there are three columns of checkboxes for various subjects, including 'Ekopsychologie: o Lidech a Jinych Zviratech', 'Co Prinese Cap', 'Ekologicka Stopa', 'Kdo Probuli Bio?', 'Jamky, Skoby, Sekundy', 'Ztraty a Nalezky Ekohnuti 1989 - 2009', 'Adopce Na Daliku', 'Na Shledanou v Pomalejsich Casech', 'Stiny Stereotypu', 'Ktoz Jsu Bozi Eko-bejovnici', 'Na Duhovych Cestach', 'Energie: Jednou Budem Bliz', 'Jak Se Dela Dobro', 'Priroda v Hlavni Roll', and 'Rozvojova Spoluprace Po Cesku'. A 'Search' button is located below these options. Further down, there are buttons for 'Save Selection to bookshelf', 'Add Selection to Working List', 'Save Search', and 'Export Search Results'. A 'View:' section shows 'Short', 'Medium', and 'Long' options, with 'Short' selected. Below this, it says 'Showing 1 - 20 of 180 documents' and 'Sort results by: Relevance | Title | Contributor | Publisher | Date'. The main content area displays a list of search results for 'Sedmá generace'. Each result includes a thumbnail image, the title 'Sedmá generace [Year]', the author 'Redakce 7.G', the publisher 'HNUTÍ DUHA', the original publication date, and a list of subjects. Action buttons for each result include 'Table of Contents', 'Download', 'Find Similar', 'EndNote & Citavi', 'RefWorks', 'Add to Bookshelf', and 'Edit'.

Sedmá generace v ebrary na Univerzitě Karlově v Praze

Open Library

The screenshot shows the Open Library search results page for 'eBook, Czech'. The page features a navigation menu with options like 'SUBJECTS', 'AUTHORS', 'ADD A BOOK', 'LISTS', 'RECENTLY', and 'HELP'. The main content area displays search results for 1,136 hits, sorted by relevance. Each result includes a book cover, title, author, number of editions, and a 'Read' button. A sidebar on the right offers a 'Zoom In' filter and lists authors and subjects. The page also includes a search bar, a 'Show only eBooks' checkbox, and a 'More search options' link.

Search Results
1,136 hits [Relevance](#) | [Most Editions](#) | [First Published](#) | [Most Recent](#)

Only show eBooks

[+ Only ebooks \[x\]](#) [Czech \[x\]](#)

Kipps: the story of a simple soul by H. G. Wells [Read](#)
40 editions (2 ebooks) – first published in 1900

La tentation de Saint Antoine by Gustave Flaubert [Read](#)
35 editions (4 ebooks) – first published in 1884

Oil!: a novel by Upton Sinclair [Read](#)
33 editions (2 ebooks) – first published in 1927

Mozart auf der Reise nach Prag by Eduard Mörike [Read](#)
30 editions (2 ebooks) – first published in 1904

Oryx and Crake: a novel by Margaret Atwood, Margaret Eleanor Atwood [Read](#)
30 editions (3 ebooks) – first published in 2002

Harry Potter and the goblet of fire by J. K. Rowling [DAISY](#)
29 editions (3 ebooks) – first published in 2000

Grand avenue by Joy Fielding [DAISY](#)
26 editions (1 ebook) – first published in 2001

Marriage by H. G. Wells [Read](#)
24 editions (4 ebooks) – first published in 1912

Zoom In
Focus your results using these [filters](#)

AUTHOR

- Jaroslav Vrchlický 19
- Masaryk, T. G. 19
- Jiří Karásek ze Lvovic 12
- Zikmund Winter 12
- Otokar Fischer 10
- Vincenc Brandl 9
- Niederle, Lubor 9
- Josef Jakub Jungmann 8
- Frantiek Ladislav elakovský 8
- Ján Kollár 8
- Zeyer, Julius 8
- Johann Amos Comenius 7
- Jan Máchal 7
- Frantiek Xaver alda 7
- Jan Neruda 7

[more](#) • [less](#)

SUBJECTS

- Accessible book 1,136
- History 129
- Protected DAISY 47
- History and criticism 37
- Politics and government 32

[more](#)

PEOPLE

České e-knihy v Open Library

